

”INDULJ EL EGY ÚTON...

◆ „Camminiamo insieme!” (Menjünk együtt!) – így szólott hozzánk Ferenc pápa romániai látogatásának (május 31. – június 2.) jelmondata. Oláh Zoltán kanonok, a szentírástudomány tanára egy jegyzetében arra hívta fel a figyelmet, hogy a választott mottó szépen tükrözi a Szentatya teológiájának egyik gyakran visszatérő gondolatát, amely szerint az Egyházat – a II. Vatikáni Zsinat tanításának megfelelően – Isten vándorló zarándoknépének tekinti. Már 2013-as megválasztásakor, a Szent Péter téren összesereglett zarándokokhoz intézett rövid beszédében is háromszor használta a cammino olasz szót, ami magyarul: út. Ferenc pápa camminója az erdélyi magyarság számára történelmi jelentőségű volt, ugyanis személyében először járt egyházfő Románia katolikus többségű részén, és az összmagyarság szakrális központjának is tekinthető Csíksomlyón mutatott be szentmisét. Látogatásának történelmi távlatait fokozta, hogy Románia tavaly ünnepelte Erdéllyel való egyesülésének centenáriumát, míg a magyarság jövőre a történelmi Magyarország területe nagy részének elvesztésére fog emlékezni. A romániai látogatás januári bejelentése óta a közélet is megmozdult minden irányba, túlzás nélkül állíthatjuk, hogy feszült várakozás előzte meg Ferenc pápa somlyói látogatását a hagyományos pünkösdi búcsú és zarándoklat előtt egy héttel.

Lapunk munkatársa a zarándok szemszögéből figyelte az eseményeket Székelyföldön. Utánajárt, pontosan mit jelent az, hogy több mint százéves küzdelem után idén januártól a Jászvásári Püspökség engedélyezte, hogy a csángók számára magyar nyelvű misét mondhassanak Bákóban. ◆

SZÖVEGEK ÉS KÉPEK –
PÁCZAI TAMÁS

A MELLÉKLET
TÁMOGATÓJA:

CSODÁT TETT FERENC PÁPA

2019 januárjától egész Erdély, ha nem a teljes Kárpát-medence Ferenc pápa történelmi látogatásának lázában égett, amióta a Vatikán bejelentette, hogy személyében először látogat el a Katolikus Egyház feje a Csíksomlyói Szűzanyához. A környékbeli szálláshelyeket napok alatt lefoglalták, önkéntesek ezrei jelentkeztek segíteni a szervezésben, Magyarországról zarándokvonatokat indítottak június 1-re, a Nagysomlyó- és a Kíssomlyó-hegyek közötti nyeregbe meghirdetett pápai szentmisére.

- ◆ Sok tízezren a helyszínen várhatták Ferenc pápa megérkezését a somlyói nyeregbe. A szentmisét megelőző napokban óriási volt a készültség: délutánonként helikopterekkel gyakorlatoztak, a román rendőrség folyamatosan ellenőrizte a Somlyóra behajtó autókat, buszokat, a mise helyszínén szélesítették az utakat és kordonozták a látogatók szektorait, ugyanis a Szentatya biztonsága érdekében az eseményre előzetesen regisztrálni kellett, minden látogató vonalkódos jeggyel juthatott be a rendezvényre.

Sokan gondolhatták június elseje hajnalán, hogy az időjárás nem fogadta kegyeibe a zarándokokat. Reggel hét órakor a ködös, 13 fokos időben rászakadt az ég a keresztaljákra. Kővér cseppekben zuhogó, szűnni nem akaró esőben kaptattak fel a zarándokok a Kíssomlyó száraz időben is csúszós, meredek ösvényein, hogy Ferenc pápa elé járulhassanak. Mégis nagyon kevesen fordultak vissza. Majdnem százezer elszánt zarándok kapaszkodott fel a szentmise helyszínére.

Amikor minden(ki) a helyére került, elállt az eső, és egyre nagyobb lett a csend. Előkerültek a távcsövek, sokan kémlelték az eget, de ekkor már terjedt a tömegben a hír, hogy a zord időjárás a Vatikán terveit is keresztülhúzta. A pápa ugyanis a moldvai Bákóból helikopterrel repült volna Csíkszeredára, de így Marosvásárhelyről érkezett autóval.

Lélegzetelállító élmény volt, ahogy 11 óra 15 perckor olyan csend ülte meg a nyeret, hogy szinte hallani lehetett minden egyes száradó esőkabát nyikorgását. Némán, feszülten várakoztak az emberek. Aztán a keleti oldal völgyéből egyre erősödő morajlás

”

„Én csak a tévéből tudtam követni Ferenc pápa látogatását, de minden közvetítést végignéztem. Szinte mindenhol esős, nagyon rossz idő volt, de ahogy megérkezett, elállt az eső és kisütött a nap! Így volt Jászvásáron, Csíksomlyón és Szebenben is, akkor sütött ki a nap, amikor a repülőgép lépcsőjéről integetett! Szerintem ez égi jel, csodát tett a pápánk!”
László Demeter, Pusztina (Csángóföld, Moldva)

hallatszott, a nyeregben szinte egyszerre fordultak a fejek az oltártól jobbra. Megérkezett őszentsége Ferenc pápa: integetett az embereknek, pápamobiljával lassan elhaladt a szektorok előtt. A zarándokok éljenzését a Nagysomlyó fenyőfáinak ezrei verték vissza, a hangtól borsódzott a jelenlévők háta.

Néma, gyermeki csodálatban telt el a mise. Alig beszélgettek egymással az emberek, mindenki csodálattal nézett az oltár irányába vagy a hatalmas kivetítőkre.

„Isten iránti örömmel és hálával vagyok ma itt, ezen a történelmi értékekben és hitben gazdag, kedves Mária-kegyhelyen, ahová gyermekként jövünk, hogy találkozzunk

égi Édesanyánkkal, és hogy egymásban valódi testvérekre leljünk” – köszöntötte szentbeszédében Ferenc pápa a híveket. „Zarándokolni azt jelenti, hogy belekerülünk abba a kissé kaotikus tengerárba, amely a testvériség igazi megtapasztalásává válhat. Zarándoklatunk során ne azt kutassuk, hogy mi lehetett volna (és nem lett), hanem inkább azt, ami ránk vár és nem odázhatjuk el. ... Aki kockáztat, annak az Úr nem okoz csalódást. Járjunk az úton, járjunk együtt az úton, és engedjük, hogy az Evangélium legyen az a kovász, amely képes áthatni mindent, és képes megajándékozni népeinket az üdvösség örömeivel.”

Ezekkel a szavakkal ajándékozta meg a pápa nemcsak Csíksomlyón összegyűlt zarándokait, hanem az egész Egyházat. A csíksomlyói Mária-szobrot pedig – amelyet

ez alkalomból a kegytemplomból a felújított Hármashalom-oltárnál helyeztek el – egy aranyozott ezüst rózsaszállal tisztelte meg a szentmise végén.

A zarándoktömeg mehatottan, gyermeki vidámsággal és lelkesedéssel indult haza. Csaba testvér a pápai misét megelőző napon nyilatkozott a kepmas.hu-nak, és szavai nagyon összecsengtek Ferenc pápa gondolataival: „Úgy gondolom, hogy az európai kereszténységre nagyon ráférne egy kis gyermeki vidámság, gyermeki lelkület. A nagy Isten gyermek lett, és azt mondja, hogy legyünk mi magunk is gyermekek. Én a mai és a holnapi szentmisét is, az 1000 gyermekünk látogatását, ennek minden anyagi és lelki terhét azért ajánlom fel, hogy a világegyház új ünnepet vezessen be: a gyermek Jézus ünnepét. Hogy az Isten gyermekarca ragyogjon fel mindannyiunknak!” ♦

Találd meg
kedvenc kávédat
vagy friss
szendvicседet
nálunk!

Keresd a Fresh Cornert
a MOL töltőállomásokon.

FRESH
CORNER

Megéri lassítani!

www.freshcorner.hu

„MI A KÖVEKBŐL LÉPCSŐKET ÉPÍTÜNK”

A pápalátogatást követő szombaton az időjárás kegyes volt a messzi földekről idesereglett zarándokokhoz, akik közül sokan egész éjszaka gyalogolva érkeztek Gyergyó, Kovászna, Udvarhelyszék falvaiból, vagy a hagyományosnak nevezhető zarándokvonatokkal Magyarországról, Felvidékről és Délvidékről. A hajnali, Van Gogh festményeit idéző napsütéses tájban olyan gyermeki ragyogás tükröződött a pünkösdi zarándokok arcán, amilyenre Ferenc pápa vágyott múlt szombati prédikációjában.

- ◆ A huszárok már péntek este megérkeztek, csobotfalvi táborukban éjszakába nyúlóan énekeltek, és hajnaltájban a kegytemplom is kezdett megtelni az érkező zarándokokkal. A Csíksomlyó környéki utak széle is betelt parkoló autókkal, motorháztetőkön reggeliző családokkal, az árok partján népviseletbe átöltöző székely leányokkal. A csíksomlyói pünkösdi zarándoklat varázsához mindig is hozzátartozott ez a fajta oldott, össznépi, sőt összmagyar piknikezés, hiszen az évről évre százezreket vonzó búcsú egyben nagy találkozás a magyarság számára. Erdély megismerésének legszebb kapuja is lehet, hiszen aki még nem járt itt, az élete egyik legemlékezetesebb élményével gazdagodhat a pünkösdi búcsúban, valamint olyan vendégszerető helyekkel ismerkedhet meg, hogy visszajáró látogató lesz Székelyföldön.

A keresztalják 10 órakor indultak fel a nyeregbe a somlyói kegytemplom előtti térről, köztük az idei szentmise főcelebránsával, Pál József Csaba temesvári megyéspüspökkel, Áder Jánossal, Magyarország köztársasági elnökével és feleségével, Herczegh Anitával. A délben kezdődő szentmisét készülődő vihar zavarta meg, prédikáció közben a legtöbben már rutinosan vették fel esőkabátjukat. Közben Pál József Csaba prédikációjában arról

beszél, hogy a Szűzanya nagyon szereti ezt a népet, ezt sokszor megmutatta a történelem folyamán. „Nem lenne jó dolog, ha szeretetének jeleit nem vennők észre, és hálátlannak bizonyulnánk. Ahogy nem kételkedhetünk egy jó édesanya szeretetében, úgy nem kételkedhetünk Mária szeretetében sem. Határtalanul, személyesen minket szeret. Népünknek javát akarja. Ezért kéri ma is, úgy, mint régen a kánai menyegzőn: tegyétek, amit fiam mond.” Végül Úzvölgyéről szólt: „Fáj, ami ott történt. De nem engedhetjük, hogy elszabaduljanak az indulataink, és nem általánosíthatunk. Az úgy valamiképpen, Isten segítségével, meg fog

oldódni. De nekünk meg kell őrizni emberi és keresztény méltóságunkat, úgy, ahogy Széchenyi mondotta: kővel dobálnak, mi a kövekből lépcsőket építünk.”

A nyeregben a mise véget ért, azonban sokan maradtak Csíksomlyón. Népszerű a délután 5-kor a szomszédos Csobotfalván tartott csángó mise is, amely évről évre turisták sokaságát is vonzza, a Mária Rádió élőben, a Duna tévé felvételről közvetíti. A Szent Péter és Pál-plébániatemplom padsorai zsúfolásig teltek főleg Bákó megyei falvakból érkező (Pusztináról, Klézséről, Somoskáról, hogy csak néhányat említsünk),

népviseletbe öltözött csángó asszonyokkal és gyerekekkel, a szentleckéket és a könyörgéseket is ők olvasták fel. Közösségük egyik vezetője, Nyisztor Tinka néprajzkutató pusztinai otthonában mesélte, hogy egy bákói magánszemély indítványozására idén januártól Jászvásár püspöke (a Jászvásári Püspökség 1884 óta íródó történelmében először) engedélyezte, hogy minden hónap utolsó vasárnapján a moldvai csángók magyarul hallgathassanak szentmisét a bákói főtér melletti katolikus templomban. „Harminc éve folyamatosan küzdünk, hogy anyanyelvünkön misézhesünk.

Ez nagy eredmény, azonban nem azt jelenti, hogy mostantól magyar nyelven hallgathatjuk a szentmiséket. A bákói mise inkább egy teszt a püspökség részéről: ha sokan leszünk rendszeresen, akkor lehet esélyünk később, hogy saját falvainkban is magyarul misézhesünk – mert az igazi megoldás ez lenne. Pusztinától például 60 kilométerre van Bákó. Népünk szegény, a püspökség viszont nem biztosít forrásokat a misére utazáshoz, még a pap útiköltségét sem állják. Nagyon igyekszünk, de féltő, ha nem tudunk elegendően jelen lenni minden hónap utolsó vasárnapján Bákóban, az pedig a Jászvásári Püspökség számára sajnos precedensértékkel bír majd!” ♦

ERDÉLY VISSZAVÁR

Sok sztereotípa és tévhit él az ezeréves történelme során hol független, hol Magyarországhoz, ma pedig már Romániához tartozó területről. Az utóbbi harminc évben a tág értelemben vett Erdély, ez a mai Magyarországnál is nagyobb területű régió, számos téren dobbantott. Nemcsak az irodalmunkból viszsza-közszönő tájakkal és a történelmünkben ismert helyszínekkel vár, hanem gombamód szaporodó magyar fesztiválokkal is, gondolunk itt a nagyváradi Szent László Napokra, a Kolozsvári Magyar Napokra, a nagybányai Főtér Fesztiválra, a szatmárnémeti Partiumi Magyar Napokra, a marosvásárhelyi Forгатagra vagy a sepsiszentgyörgyi Szent György Napokra. Hagyjunk tehát magunk mögött minden aggodalmat, és lépjük át bátran a határt egész évben, ne csupán a csíksomlyói búcsú idején!

♦ ÚTON

Egyre javul az úthálózat, és már az autópályák építése is megkezdődött. A Kolozsvár melletti hegyi pályaszakaszz lélegzetelállító vidéken vezet át: egyik oldalon a Túri-, a másikon a Tordai-hasadékkal, ráadásul ingyenes. Ne feledjük azonban a magyar–román határ átlépése után megváltani az országos útdómatricát. Ezt megtehetjük előre interneten, SMS-ben, a határálmásoknál a Vigneta feliratú üzletekben, vagy a MOL-kutaknál is. 77 MOL-töltőállomás van Erdély-szerze, ebből 46-on van Fresh Corner. Ha kalandosabb természetűek vagyunk, választhatjuk a tömeg- vagy távolsági közlekedést is. Az intercity-k és gyorsvonatok a hazaihoz hasonló színvonalon működnek, ám a személyvonatok és a magánfuvarozók kínálat kisbuszos opciók esetében készülünk nagy adag humorral és türelemmel – ez a műfaj még nem robbant akkorát, mint a régió gazdasági fejlődése. És ha már kalandok: nem mehetünk el szó nélkül a Romániában dívó, finoman szólva is merész vezetési stílus mellett. Bár az erdélyi régióban valamivel jobb a helyzet, azért erősítsük meg az idegrendszerünket, ha errefelé autózunk: fel kell készülnünk az útviszonyokhoz képest indokolatlanul nagy sebességgel hajtó, jobbról vagy éppen kanyarban előző autósokra.

Kékestető magasságú hegyekből rengeteg létezik, ezért errefelé gyakrabban találkozhatunk szerpentinekkel. Ilyen a Király-hágó (Piatra Craiului), a Kolozsvár melletti Feleki-tetőre vezető út, a kétezer méterre felvezető, kanyargós Transzfogarasi útról nem is beszélve. Ez utóbbi előtt érdemes teletankolni az autót, nehogy ott ragadjunk valahol félúton, ereszkedéskor pedig használjunk motorfékelt. Sok helyütt ez kötelező is a meredekebb szakaszok miatt. A legtöbb helyen, ahol számottevő a magyar lakosság aránya, az utcanévtáblák magyarul is olvashatók.

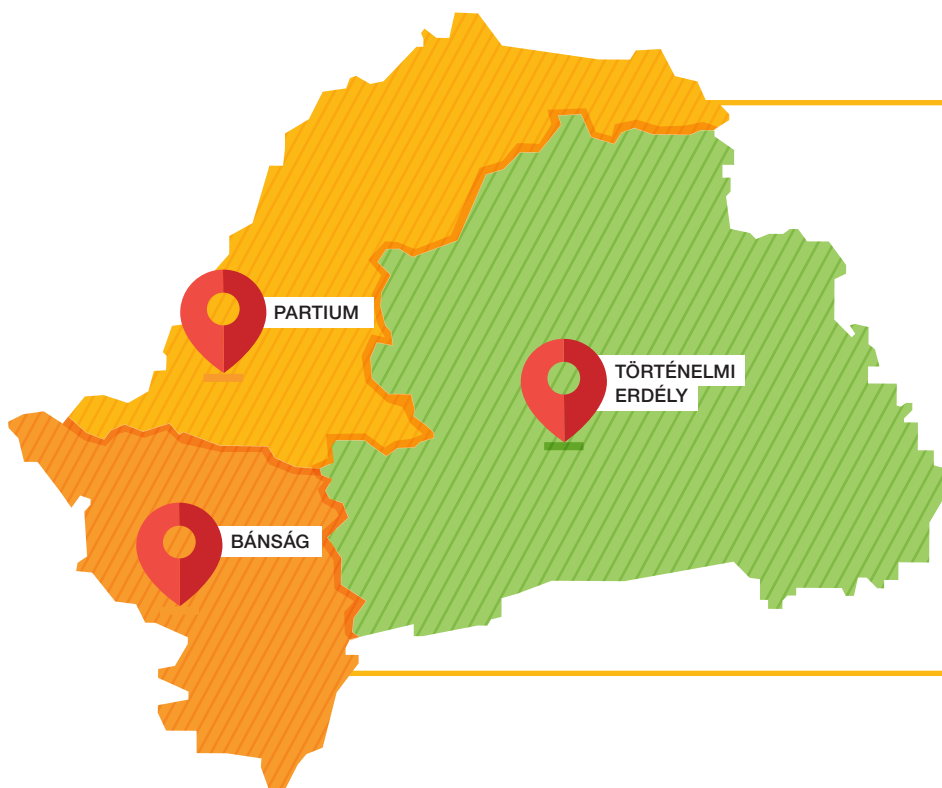
A nagyobb települések központjaiban mindenütt fizetni kell a parkolásért. A parkolás magyarországi szemmel kaotikus. Van, ahol csak fémpénzzel lehet fizetni, és van, ahol előre váltott parkolójeggyel.

MAGYARÁN SZÓLVA

A székely-magyarok lakta vidékek mellett bátran szólaljunk meg magyarul Torockó környékén, Kalotaszegen, az Érmelléken, és tulajdonképpen másutt is. Boltokban, vendéglátóegységekben, benzinkutakban, szálláshelyeken szót érthetünk magyarul olyan településeken is, amelyek távolabb esnek az említett tömbmagyar vidékektől. A székelyföldi Marosvásárhely

Mit is nevezünk Erdélynek?

A mai értelemben vett Erdélyen azokat az egykor Magyarországhoz tartozó területeket értjük, amelyek az 1920-as trianoni békediktátum után Romániához kerültek. Megkülönböztetjük ugyanakkor a „külső” Erdélyt (Partium és Bánság keleti, nagyobb része), illetve a „belső” vagy „történelmi” Erdélyt (a Királyhágón túli régiók, vagyis a Mezőség, a Szászföld, Barcaság és a Székelyföld).

és Sepsiszentgyörgy mellett a legtöbb magyar Kolozsváron, Nagyváradon és Szatmárnémetiben él – a románsághoz képest más és más arányban. A település méretéhez képest a legtöbb magyarral – a lakosság több mint 90 százaléka – Székelyudvarhelyen találkozhatunk. Ahol mégsem boldogulunk anyanyelvünkkel, próbálkozunk valamelyik világnyelvvel! A városokban magasabb a nyelvtudás szintje, mint Magyarországon, a 45 év alatti lakosság igen nagy arányban tud angolul, és sokan beszélnek olaszul, franciául vagy spanyolul.

Egyet azonban ne feledjünk: a rendőrök Erdélyben általában nem tudnak magyarul, még Székelyföldön sem, de azért meg lehet érteni magunkat velük, és ha megállítanak, a legtöbb esetben ők is ugyanazt fogják elkérni, mint magyarországi kollégáink: a gépkocsi papírjait és a személyi okmányainkat. Romániában nincs helyszíni bírságolás, ellenben egyre több a civilnek álcázott sebességmérő. Ha a szembejövő autós villant egyet, akkor tudhatjuk, hogy intézkedő rendőr van a közelben. ♦

A MOL-csoport romániai leányvállalata aktív része a helyi közösségeknek, társadalmi felelősségvállalási programjai, szponzorációs tevékenysége és vállalati önkéntes akciói révén igyekszik segíteni a társadalom életének jobbá tételében. A Dévai Szent Ferenc Alapítvány otthonaiban például immár tíz éve rendszeresen megfordulnak a MOL Románia segítő önkéntes csapatai. Játszóterek, virágok és más dísznövények, megszüpített, kimeszelt lakások, számos kirándulás és művészeti előadásokon való részvételi alkalom, tanszer, iskolaszer, játék, édesség, ruha és jó szó fémjelzi a vállalat önkénteseinek igyekezetét a gyermekek boldogulásáért.

MAGYAR ÁLLAMPAPÍR **PLUSZ**

Kamatoztasd a sikered!

EHM
4,95%*

A Magyar Állampapír Plusz kamatadó-mentes,
fix kamatozású befektetés, állami garancia
nyújtotta biztonsággal.

allampapir.hu

Magyar
Állampapír
Plusz

A Magyar Állampapír Plusz forgalomba hozatalának és forgalmazásának általános feltételeit a hatályos Ismertető és az adott sorozatra vonatkozó Nyilvános Ajánlattétel tartalmazza, melyek megtekinthetők a forgalmazóhelyeken, illetve a www.allampapir.hu honlapon. Jelen tájékoztatás a tőkepiacról szóló 2001. évi CXV. törvény vonatkozó rendelkezései alapján kereskedelmi kommunikációnak minősül, és nem tekinthető ajánlattételnek, teljes körű tájékoztatásnak, befektetési vagy adótanácsadásnak.

* Egységesített értékpapír hozam mutató (lejáratkor elérhető maximális hozam mértéke). Az N2024/01 sorozat esetében 4,94%.

A GYERMEK AZ ELSŐ

JÚLIUSBAN INDUL A CSALÁDVÉDELMI AKCIÓTERV

.....

- 10 millió forintos babaváró támogatást kaphatnak a fiatal házasok.
- Júliustól már használt lakásra is felvehető a CSOK-kölcsön, akár már két gyermekkel is.
- Már a második gyermek érkezésekor csökkenthető a családok jelzáloghitele.
- 2,5 millió forintos támogatást kaphatnak a nagycsaládosok a legalább hétszemélyes új autó vásárlásához.

Részletek és az igénylés feltételei a csalad.hu-n.

.....
Családvédelmi Akcióterv
.....

Készült Magyarország Kormánya megbízásából.

2AM9ED

EPRES PANNI

„FELNŐTKÉNT JÖTTEM RÁ, HOGY KI AZ A NÉHÁNY EMBER, AKI IGAZÁN FORMÁLTA A SZEMÉLYISÉGEMET. ÁLTALÁNOS ISKOLAI TANÁROM, DANKU ISTVÁN (ÉS FELESÉGE, ÉVA NÉNI) NÉLKÜL NEM AZ LENNÉK, AKI MA VAGYOK.”